

Tisztelt Bírák, tisztelt Magyar Bírói Egyesület!

Ezúton szeretnék nyíltan csatlakozni valamennyi, előttem felszólaló kollégához, a MABIE közleményéhez, és az OBT azon tagjainak álláspontjához, és aggályaihoz, akik a „Megállapodás” ellen szavaztak, felszólaltak bármilyen formában. Az ő előadásait kérem saját személyes előadásomnak is tekinteni, azt csupán az alábbiakkal egészíteném ki:

Frissen kinevezett „kisvárosi” bíróként, értetlenül állok a megjelölése szerinti „Megállapodás” elnevezésű, tartalma szerint pongyola megfogalmazású biankó szerződés előtt, ami olyan körülmények (pl. nyilvánosság kizárása és a „valódi” érintettek tényleges érdekeinek teljes figyelmen kívül hagyása) között született, ami teljességgel szembe megy saját állítólagos célkitűzéseivel, az általa hangoztatott, díszítőelemként elhelyezett alapelvekkel, mint amilyen a bírói függetlenség, hatékony igazságszolgáltatás.

Semmilyen magyarázatát nem adja, hogy ezen alapelvek hogyan érvényesülnének, sőt, a „Megállapodás” által sugallva erősödne az olyan reformok következtében, mint pl. az igazságügyi alkalmazottak, valamint a cégbíróság, gyakorlatilag a bírósági szervezetben dolgozó személyi állomány háromnegyedének egy másik hatalmi ágba történő beolvasztása, pláne, hogy történne az a „bírósági garanciák megtartásával”.

Ugyancsak értelmezhetetlenek és aggályosak a nagy vonalakban felvázolt „új bírói életpálya modell” - re és képzési rendszerre vonatkozó elképzelései, ami a kezdetektől a bírósági szervezetben képzett fogalmazók, titkárok bíróvá válásának esélyeit már alapvető szinten is aláássák, ugyanígy, a járásbíróságon szolgálatot teljesítő bírák vonatkozásában elrejtett utalások.

Mindeközben az igazságszolgáltatás hatékonyságának (érdemi bírói munka erősítése, adminisztráció csökkentése) növelése érdekében olyan újító, soha nem hallott megoldásokat vezetne be, mint a polgári ítéletek részletes indokolásának kizárólag olyan esetekre való korlátozása, amikor a felek jogorvoslati jogukkal „valószínűsíthetően” élni kívánnak. Tudtommal erre kísértetiesen hasonlító és jogszabályban szabályozott garanciális feltételek esetén alkalmazható jogintézmény jelenleg is létezik a polgári jogban, az ügyfél azonban vagy él – mellesleg szintén alapjognak számító – jogorvoslati jogával, vagy nem, ez az ügyfél kizárólagos diszkrecionális jogköre, azt nem lehet „valószínűsíteni”.

A fentiek pedig szintén teljesen értelmezhetetlen módon, a bírák és igazságügyi alkalmazottak függetlenségét és az igazságszolgáltatás hatékonyságát erősíteni kívánó „bérrendezés” körítéseként, sőt feltételeként kerülnek tálalásra. Egy olyan bérrendezésnek, ami köszönőviszonyban sincs az előzetes elvárásokkal: legalább az előző évek inflációjának lekövetése a bírói alapilletmény megemelésével, a jövőben a többi hatalmi ágtól való függetlenséget e kérdéskörben pl. ténylegesen biztosító indexálás/inflációkövetés beépítése a jogszabályokba (mindezek hiánya miatt már értelmetlen is beszélni a visszamenőleges és egy lépéses rendezésről, esetleg a teljesen elavult és aránytalan, átgondolatlan szorzószámok és fizetési fokozatok újra tervezéséről). Az, hogy az igazságügyi alkalmazottak megfelelő javadalmazása miatt kizárólag egy új státusz létrehozásával, és a bírósági rendszerből való kiemelésével biztosítható a „Megállapodás” szerint, ugyancsak minimum bizalmatlanságra ad okot.

Számomra egy megoldhatatlan, sokismeretes egyenletnek minősül, hogy a bérrendezésben feltüntetett százalékos arányszámok hogyan, mihez viszonyítva kerültek ily pontos

végösszegekkel kiszámításra, főleg a szintén jelentőségteljesen vastag betűvel szedett „átlagos jövedelem” és a 2024-es „bázis” kifejezések tükrében, amennyiben a „bázis” nem a bírói illetményalap, amely kifejezés használatát a „Megállapodás” mellőzi. Főleg, hogy a közelmúltban napvilágot látott (ál)híresztelések, és az egyik aláíró fél által tévesen kommunikáltak alapján a bírói „átlagos jövedelem” már jelenleg is megegyezik a „Megállapodás” szerinti bruttó összegnek megfelelő „nettó másfélmillió” fizetéssel.

Összességében tehát a „Megállapodás” sokkal inkább tekinthető egy, az általa hangoztatott alapelvekkel minden tekintetben szembemenő paródiának, egy kiszolgáltatott helyzetben lévő fél elé rakott uzsorás biankó szerződésnek, amit ráadásul érvényes meghatalmazás nélkül írtak alá a „felek”. Egy Európai Unió jogállamban az igazságszolgáltatással, mint önálló, és az egyetlen állandó, stabil hatalmi ággal, álláspontom szerint ezt megtenni, arra a „Megállapodásban” foglalt elfogadhatatlan feltételeket ráerőszakolni, azt bírónaként elfogadni sem egyénileg, sem pedig testületileg nem lehet.

dr. Vörös Viktor

a Nagyatádi Járásbíróság bírója